

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/156/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225731
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112225731.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrylovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivce Čelkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody 175 eur a nemajetkovej ujmy 221,28 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 14C/293/2012-118 zo dňa 22. apríla 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 221,28 eur, žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín v exekučnom konaní sp.zn. 59Er/2146/2006, ktorý spočíval v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol exekučný súd v zákonnej lehote podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku účinného v čase podania tohto návrhu napriek tomu, že návrh spĺňal zákonné formálne a materiálne podmienky, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Exekučný súd rozhodol o návrhu po uplynutí zákonnej lehoty. Žalobcovi vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutím o nej (pracovné výkony zamestnancov pomocou informačného systému, udržiavanie a správa informačného systému, administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdavky. Uplatnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca odôvodnil tým, že samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov nepovažoval za dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Jej výšku stanovil žalobca podľa doterajších rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v priemernej výške 663,88 eur/rok, čo je 55,32 eur/mesiac a uplatnenú výšku vypočítal podľa počtu dní omeškania. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci žalobca písomne požiadal o predbežné prerokovanie náhradu na náhradu škody. Do podania žaloby žalovaný pozitívne nereagoval.

Súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 14C/293/2012-36 zo dňa 17.7.2013 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č.k.

5Co/257/2013-60 zo dňa 7.7.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

V právnej veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie, ktoré žalobca navrhol zrušiť z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu až do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne o tom, že zákonná sudkyňa v tejto veci nie je vylúčená z jej prejednávania a rozhodnutia. Žalobca opätovne namietal zaujatosť všetkých sudcov súdu prvého stupňa. Zároveň žalobca z uvedeného dôvodu navrhol prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky súd prvého stupňa zistil, že ústavný súd sťažnosť žalobcu odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie. Na základe uvedeného súd prvého stupňa konštatoval, že dôvod na zrušenie pojednávania a prerušenie konania uvádzaný žalobcom v čase rozhodnutia neexistoval.

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že exekučný súd, Okresný súd Trenčín, poverením č. 5309*027315 zo dňa 20.3.2007 poveril súdneho exekútora JUDr. Evu Šteinerovú vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti zaplatiť 1 568,08 eur (15 400 Sk) s príslušenstvom vo veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti povinnému F. O.. Dňa 4.10.2010 bol exekučnému súdu doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením č.k. 59Er/2146/2006-23 zo dňa 25.1.2011 exekučný súd vyhovel návrhu. Od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora dňa 4.10.2010 do vydania uznesenia o zmene zo dňa 25.1.2011 exekučným súdom a po odpočítaní 30-dňovej zákonnej lehoty uplynula doba 82 dní.

Na zistený skutkový stav súd prvého stupňa aplikoval § 3 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1 druhá veta, ods. 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., § 238 ods. 1, 2, § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2010 do 31.5.2011 a dospel k záveru, že nie je právne dôvodné priznať uplatňované peňažné plnenia na žalobcom tvrdenom skutkovom základe. Podľa názoru súdu prvého stupňa žalobca nepreukázal výšku skutočných nákladov, ktoré mu vznikli za 82 dní, nepredložil žiadne urgencie a dôkazy o vynaložení sumy 15 eur na poštovné a telekomunikačné výdavky. Tiež nebola splnená zákonná podmienka príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním exekučného súdu, pretože nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný tým, že neplnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu dlhu formou exekúcie. Uviedol, že pokiaľ nebolo rozhodnuté o zmene exekútora, bol povinný pohľadávku vymáhať pôvodný exekútor a z týchto dôvodov žalobu zamietol. Pokiaľ sa týka vznesenej námietky premlčania ustálil, že žaloba bola podaná včas. V prípade posúdenia nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prieťahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia poukázal na to, že všeobecný súd môže pristúpiť priznanie náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prieťahov až bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V danej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvého stupňa dospel k záveru, že postupom exekučného súdu nedošlo k nesprávne úradnému postupu spočívajúcemu v prieťahoch v konaní. Súd prvého stupňa uviedol, že pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, tak v exekučnej veci došlo k porušeniu zákona oneskoreným rozhodnutím o zmene exekútora, avšak ustálil, že vzhľadom na dobu omeškania stačí iba samotné konštatovanie porušenia práva a nie sú dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom na § 17 ods. 3 zák.č. 514/2003 Z.z. Rozhodnutie o náhrade trov konania úspešného žalovaného odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný žiadnu náhradu trov konania nevyčísľal a z obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevyplynuli. Podľa § 224 ods. 1, 3 O.s.p. súd prvého stupňa žalobcovi ako úspešnému účastníkovi v odvolacom konaní náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca náhradu trov konania nevyčísľal a z obsahu spisu žalobcovi žiadne trovy odvolacieho konania nevyplynuli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav

neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulu udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č.1/2014, ktorým je jednoznačne preukázané že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku vo výške určenej posudkom. V súvislosti s tvrdeniami uvedenými v žalobe žalobca zdôraznil, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom na vznik

škody a jej príčinnú súvislosť. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Žalobca v odvolaní namietal, že v konečnom rozhodnutí o veci (v rozsudku) rozhodol súd prvého stupňa aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu nebolo právoplatné a jeho vydaním súd prvého stupňa predbehol účinky jeho právoplatnosti. Takého správanie súdu prvého stupňa zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Odvolací súd vyhodnotil túto námietku žalobcu ako nedôvodnú za situácie, že aj v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne. Je potrebné poukázať na to, že rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania je rozhodnutie o procesnom návrhu účastníka konania a nie je rozhodnutím vo veci samej. Aj v prípade, že sa súd prvého stupňa s procesným návrhom žalobcu vysporiadal v konečnom rozhodnutí samostatným výrokom rozsudku, má výrok obsahujúci rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania vždy účinky uznesenia. Pre úplnosť však odvolací súd uvádza, že v prípade existencie podmienok pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 O.s.p. (fakultatívne prerušenie konania), by zamietavé rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania v rozhodnutí o veci samej bolo dôvodom na jeho zrušenie.

Odvolací súd, zhodne s názorom súdu prvého stupňa, považoval návrh žalobcu na prerušenie konania, doručený dňa 16.4.2015 po vecnej stránke za nedôvodný. Za podstatnú skutočnosť pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalobcu na prerušenie konania považoval aj odvolací súd tú skutočnosť, že v čase rozhodovania o návrhu žalobcu na prerušenie konania dôvod tvrdený žalobcom v tomto návrhu už neexistoval. Ústavná sťažnosť, ktorou žalobca odôvodňoval predmetný návrh na prerušenie konania, smerovala proti rozhodnutiu Krajskému súdu v Trenčíne vydaného konaní sp.zn. 17NcC/120/2012. O tejto ústavnej sťažnosti žalobcu rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu. Vo vzťahu k návrhu žalobcu na prerušenie konania, ktorý došiel súdu prvého stupňa dňa 16.4.2015, odvolací súd zistil, že ide o totožný návrh, ktorý už raz žalobca súdu doručil a preto správne súd prvého stupňa, rovnako aj odvolací súd neprihliadal.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal z dôvodu, že žalovaný podľa § 151 ods. 1 O.s.p. trovy konania nevyčísľil a z obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevyplývajú. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2

O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

Pred začatím konania vo veci samej súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca vzniesol opätovne námietku zaujatosti z tých istých dôvodov, o ktorých už bolo rozhodnuté odvolacím súdom a preto podľa § 15a ods. 4 O.s.p. na túto námietku zaujatosti neprihliadol.

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu konštatuje, že tou istou námietkou zaujatosti a z tých istých dôvodov, ktorú vzniesol žalobca v predchádzajúcom odvolacom konaní sp.zn. 5Co/257/2013, sa odvolací súd zaoberal ako odvolacím dôvodom podľa citovaných zákonných ustanovení a po ich posúdení nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tejto sudkyne a takýto vzťah nebolo možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Táto skutočnosť nepochybne vyplýva z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu č.k. 5Co/257/2013-60 zo dňa 7.7.2014. Odvolací súd opätovne skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k opätovnému záveru, že na strane zákonnej sudkyne nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ju v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Z obsahu spisu vyplýva, že v exekučnej veci sp.zn. 59Er/2146/2006 vedenej na Okresnom súde Trenčín nebola JUDr. Milina Jánošková zákonnou sudkyňou. Odvolací súd v konaní opätovne nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tejto sudkyne a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietanej sudkyne nemôžu byť úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, pretože táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietanej sudkyne k účastníkom a k prejednávanej veci, ktorá by bola spôsobilá ovplyvniť jej nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil opätovne uplatnenú odvolaciu námietku žalobcu ako nedôvodnú. Navyiac za situácie, že o ústavnej sťažnosti žalobcu Ústavný súd Slovenskej republiky už rozhodol (ako je vyššie uvedené), je námietka zaujatosti opätovne vznesená žalobcom z tých istých dôvodov účelová so snahou žalobcu predĺžovať konanie námietkou, ktorej bezdôvodnosť bola v konaní posudzovaná nadriadeným a odvolacím súdom.

Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 27.11.2014, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu. Z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva, že po otvorení pojednávania súd prvého stupňa oboznámil, že žalobca navrhol pojednávanie zrušiť z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, opätovne namietal zaujatosť súdu prvého stupňa a navrhol prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutia o porušení práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Súd prvého stupňa konštatoval, že z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo zistené, že o ústavnej sťažnosti žalobcu rozhodol ústavný súd tak, že túto sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa na námietku zaujatosti z tých istých dôvodov, o ktorej už bolo rozhodnuté odvolacím

súdom podľa § 15a ods. 4 O.s.p. neprihliadol. Odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvého stupňa, keď na opätovnú námietku zaujatosti vznesenú žalobcom v konaní z tých istých dôvodov neprihliadol a vec nadriadenému súdu nepredložil na rozhodnutie o tejto námietke zaujatosti, je v súlade s § 15a ods. 4 O.s.p., pretože o týchto dôvodoch už rozhodol nadriadený súd.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi. Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa dňa 21.12.2012 doručil žalobu žalovanému spolu s výzvou, aby sa žalovaný k žalobe vyjadril v lehote 10 dní. Vyjadrenie žalovaného došlo súdu prvého stupňa dňa 23.3.2015. Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vykonal súd prvého stupňa písomne a toto doručil právnomu zástupcovi žalobcu a žalovanému dňa 14.1.2015. Vyjadrenie žalovaného bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 30.3.2015. Predvolanie na pojednávanie dňa 22.4.2015 prevzal právny zástupca žalobcu a žalovaný dňa 14.1.2015. Žalovaný, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania, odkázal na svoje písomné vyjadrenie vo veci. Právny zástupca žalobcu sa z neúčasti neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadaval, navrhol, ako je vyššie uvedené, zrušenie pojednávania a prerušenie konania. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 27.11.2014 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v písomnom vyjadrení. Vyjadrenie žalovaného spolu s pripojenými prílohami k vyjadreniu mal právny zástupca vo svojej faktickej dispozícii od 23.3.2015 pred začiatkom pojednávania vo veci samej dňa 22.4.2015. V tomto smere nie je tvrdenie žalobcu pravdivé.

Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Na strane právneho zástupcu žalobcu absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie dňa 22.4.2015 zrušiť alebo odročiť. Z doručky súdneho doručovateľa vyplýva, že právny zástupca žalobcu prevzal uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/257/2013-60 zo dňa 7.7.2014 obsahujúceho posúdenie nedôvodnosti námietky zaujatosti zákonnej sudkyne z pojednávania a rozhodovania veci dňa 14.8.2014. K odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo. Odvolací súd z úradnej činnosti zistil, že Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti žalobcu rozhodol tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde). V čase pojednávania dňa 22.4.2015 na strane žalobcu a ani jeho právneho zástupcu neexistoval dôvod na

zrušenie pojednávania a prerušenie konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Tento dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávanie sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodený znak ospravedlnosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednávania veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Nepravdivé je aj tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou sú upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (účinnosť 1. júla 2004, zmena vykonaná zákonom č. 215/2007 Z.z. s účinnosťou od 1. septembrom 2007, zmena vykonaná zákonom č. 477/2008 Z.z. a zákonom č. 517/2008 Z.z. s účinnosťou od 1. januárom 2009, zmena vykonaná zákonom č.508/2010 Z.z. s účinnosťou od 1. januárom 2011, zmena vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013) v znení do 31.12.2012.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie. Dôkazná povinnosť žalobcu spočívala v preukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín v konaní sp.zn. 59Er/2146/2006. Nesprávny úradný postup žalobca charakterizoval ako nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Na preukázanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia exekučným súdom v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov žalobca navrhoval ako dôkaz súdny spis exekučného súdu vedeného medzi oprávneným - žalobcom a povinným F. O. pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 3230542 (EX 1555/2006).

V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nevydanie uznesenia o návrhu oprávneného (žalobcu) na zmenu súdneho exekútora exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prieťahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevymáhateľnou a nevykonateľnou.

Odvolací súd konštatuje, že v danej veci možno posudzovať nesprávny úradný postup exekučného súdu len z hľadiska plynulosti konania v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, pretože vyslovenie nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote neprichádza do úvahy. Podľa § 36 ods. 1 Exekučného zákona exekučné konanie začalo dňa 29.9.2006. Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku platného v čase podania predmetnej žiadosti o zmenu exekútora (t.j. od 31.5.2010 do 31.5.2011) mal súd rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora pričom súd rozhodol po 82 dňoch od podania návrhu, ale na to, aby všeobecný súd mohol pristúpiť k priznaniu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o existencii prieťahov by musel rozhodnúť oprávnený orgán. V predmetnej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní.

Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebol zistený nesprávny úradný postup a ani existencia nezákonného rozhodnutia exekučného súdu.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s posúdením a hodnotením listinného dôkazu, znaleckého posudku č. 1/2014. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí veci, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 22.4.2015 vyhlásil dokazovanie za skončené, odvolací súd v súlade s § 213 ods. 5 O.s.p. nezistil dôvody na doplnenie dokazovania, pre ktoré nebol daný právny základ žalobcom uplatnených nárokov.

Odvolací súd poukazuje na to, že niektoré odvolacieho dôvody tvrdené žalobcom sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby

obsiahol odvolacie dôvody takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky, nepravdivé sú aj tvrdenia dodržania povinnosti súdu prvého stupňa podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a postupu podľa § 123 O.s.p. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. Žalovanému ako úspešnému účastníkovi by patrila náhrada trov odvolacieho konania. Žalovaný trov si odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.